

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s pošlino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zabave vsaka pettivrsta 24 vin, izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so pošlino proste.

Pred novimi dogodki.

na svetovni trg, kakor pa na Avstro-Ogrsko. Iz tega izhaja, da za vsako tesnejšo zvezo, ki bi šla preko posameznih dopustnih posebnih ugodnosti, nastane nepremagljiva ovira, namreč kakovostna enakovrstnost njunih narodnih gospodarstev, ki se pravzaprav prav nič ne dopolnjujeta, ampak večinoma samo tekmujeta. Z gospodarskim zblizanjem ne bi pa napravili bistvenega koraka za njuno samopreskrbo in v isti meri ostaneta obe navezani kakor prej na uvoz skoro vseh tekstilnih surovin, gumija, smole, kolonialnega blaga, južnega sadja, začimb, važnih kovin, kemičnih surovin, živil in krmil. Z vso strogo doslednostjo sledi iz tega, da zveza obeh teh velikih držav nima za se nobene velike gospodarske misli in upravičenosti. Pa če tudi vsa srednja Evropa in se bližnji izhod pristopita in dobimo zadostnega ozemlja in možnost za samopreskrbo, bi se upravičenosti le deloma povečala. Z gospodarsko zvezo obeh držav bi se tedaj bistveno le pospeševalo medsebojno napajanje lastnih pridelkov, kar bi pa rodilo veliko nevarnost, ki bi nastala za naše domače gospodarstvo že iz samega tega pospeševanja in pa iz protiredb tujih držav za zunanjo trgovino obeh osrednjih veseli.

Bodočnost našega industrijskega izvoza ne leži v Nemčiji, ampak na izhodu, kateremu moramo v tem oziru posvetiti svojo glavno pozornost. Če pa pospeševanje našega izvoza v Nemčijo ne bi prineslo bistvene splošne koristi, bi pa pospeševanje izvoza iz Nemčije prineslo še toliko večjo škodo. To velja v isti meri za industrijo in za kmetijstvo. Večina gospodarskih pridelkov je pri nas dražja, čisto znatno dražja, kakor v Nemčiji. Vsled medsebojne carinske svobode in carinske prednosti bi se gotovo nemške cene pač ne zvišale, ampak naše bi padle.

Velika nevarnost grozi avstrijski industriji, za katero bi gospodarsko združenje z Nemčijo prineslo samo oster in zelo škodljiv tekmovalni boj z močnejšo nemško industrijo in deloma bi bilo tudi konec našega daljnjega industrijskega razvoja. Za veliko število industrijskih izdelkov je Nemčija za nas edini merodajni, da, edini dejansko nevarni tekmeec. Že danes krije polovico našega uvoza industrijskih izdelkov in njen uvoz se ne da povečati na škodo ostalega tujega sveta, ampak samo na škodo našega

še industrije. Kajti naša industrija ima v splošnem slabše proizvodne pogoje, kakor nemška. Če tedaj hočemo naši industriji zagotoviti obstanek, moramo svojo carino tudi proti Nemčiji obdržati v potrebni višini in ji ne moremo dovoliti nobene ugodnosti, ki bi presegala to mejo. Možnost carinske zveze z Nemčijo moramo tedaj že iz interesov našega domačega gospodarstva popolnoma izločiti, da ne govorimo o drugih nepremagljivih tehničnih ovirah, katere ima ta naša.

Zato skupen carinski tarif, ki bi odgovarjal našim potrebam, ni mogoč, in že to samo dokazuje, da ne moremo govoriti o vmesni ali prednostni carini, ki bi že itak ne smela biti nižja, kakor je v sedanjih pogodbenih carini, za katere časa je nemški uvoz tako močno narasel. Tudi skupna pogodbeni pogajanja s tretjimi državami niso mogoča, kajti obilo in važne vrste trgovskega blaga imajo preveč različne interese. Preostane tedaj le čisto navedna tarifarna pogodba s kolikor mogoče podrobnimi pogodbenimi določili, ki se v njihovem uspehu lahko pokažejo kot posebne koristi za obojestranski uvoz, če bodo tako urejene, da se jih ne bo dalo praktično uporabiti pri uvozu iz sosednjih držav.

Za vsak slučaj moramo čisto jasno povedati svojo željo in nujno prošnjo, da se gospodarske interese te države razmotriva le po lastnih potrebah v lastno korist in da bodi pri tem merodajen samo en cilj: „Ustvariti in ohraniti krepko, mogočno, v sebi edino in neodvisno Avstrijo.“

Zivahno pritrjevanje je sledilo tem besedam in kakor poročajo nemški listi, je tudi nemška zbornica manjšina odobrila to predsedniškovo izjavo.

Kaj nas uči vojska?

Vojna nas uči zatajevanja. V marsičem je bilo prej drugače. Tako ni poznala doba pred vojno ne želodnega, ne spolnega, ne govornega zatajevanja. zdaj ga izsiljujejo. „V čemer je kdo grešil, v tem bo kaznovan“, je rečeno. Tako je prvi prestopok s tem kaznovan, da nam je odvzet kruh. Drugi s tem, da

— — — Povdarjal je, da se mora sicer med Ogrsko in Avstrijo skupno gospodarsko in carinsko ozemlje brezpogojno obdržati, ker se obe državi v gospodarskem oziru prav srečno izpopolnjujeta in ker je veliko skupno ozemlje za obe polovici v vsakem oziru bolj koristno, kakor pa ločitev. Niso pa vse naše avstrijske trgovske zbornice ene misli v drugem gospodarskem in osnovnem vprašanju, namreč glede gospodarsko-političnega razmerja do Nemčije. Začetno navdušenje za popolno carinsko zvezo se je izgubilo pred silo resničnosti in tudi kasnejši predlogi, čeravno se omejujejo vedno bolj na ožje polje, vendar ne vzdržijo pred dejanskimi zahtevami našega narodnega gospodarstva in pred hladno in stvarno kritiko.

Največji odpor proti dalekosežni zvezi prihaja iz Nemčije same in temu se ne moremo čuditi, če pomislimo, da je Nemčija le z 11% celega svojega izvoza in le z 8% svojega tovarniškega izvoza zainteresirana na našem trgu in od nas uvaža le 8% svojega skupnega uvoza in je tedaj veliko bolj navezana

LISTER.

Zvezdnato nebo.

— — — Ko žarijo v tili noči na nebu brezštevilne zvezde in pošiljajo svoj svet proti zemlji in v brezmejne daljave, se rad popelje človeški duh na krilih svoje domišljije v kraje neskončnosti, kjer so postavljene mejniki božjega stvarstva. Človeški duh jih hoče doumeti, spoznati njih tajnosti. Mirno in ljubko se bliščeče zvezde so pa tudi prijateljice človeškega srca. Milo ga pozdravljajo in mu dihaajo nasproti pokoj in nebeški mir. Kaj čuda, če hoče k njim pohiteti v „nebeški dom.“

Zvezde pa ne vodijo človeškega duha in srca samo po poti od zemlje do neba, ampak so tudi posredovalke v občevanju med ljudmi. Vojak na samotni vojni straži ne zre samo v zvezdnato nebo, da bi videl, ali se je utrnila že njegova zvezda, ampak on misli pri tem tudi na svoje ljube domače, ki gledajo doma isto sonce, isto luno in iste zvezde. Vojni metel jih je neusmiljeno vrgel daleč narazen, zvezdnato nebo še je edina njih skupna domačija, kjer se srečavajo njih drug po drugem koprneči pogledi. Vojna pošta na zvezdnatem nebu je edina, ki redno in hitro posluje.

Iz teh vzrokov naj sledi označitev glavnih zvezd, ki se vidijo v tem mesecu v jasnih, mrzlih nočeh!

Da se prav spoznamo, je treba najprej poiskati Severno ali Polarno zvezdo. Ta stoji ved-

no naravnost proti severu skoro na istem mestu. Ta se lahko najde po ozvezdju Velikega medveda ali voza. To ozvezdje je proti severu in obstoji iz sedem zvezd, katerih četiri tvorijo čveterkot, za podoben ozvezdja 4 kolesa. Na levo od teh 4 koles so pa 3 zvezde, ki tvorijo v podobi skrivljeno oje za voz. Če se potegne skoz zadnja dva kolesa črta in ta črta petkrat podaljša navzgor, tedaj imamo severno zvezdo. Ta severna zvezda je v ozvezdju Malega medveda ali voza konec medvedovega repa ali začetek ojesa, ki ima proti levi strani za oje še 2 bolj majhni zvezdi, za katerimi pridejo na levo 4 zvezde za štiri kolesa. Zvezdi prednjih dveh koles sta majhni, zadnjih dveh večji.

Če se misli od ojesa Velikega medveda podaljšana črta globoko navzdol, tedaj imamo svetlo zvezdo Arktur v ozvezdju Bootes. Na levo navzgor, severozapadno od teh zvezd, se vidi v Rimski cestici ozvezdje Kasijopeja v obliki dvojne črke W. Proti zapadu, visoko na nebu, se vidi ozvezdje Voznik z jako svetlo zvezdo Kapela.

Proti jugu se vidi najkrasnejšo zimsko zvezdišče. Visoko na nebu proti jugozapadu se vidijo Plejade ali kokaška (več zvezd, kakor koklja s pišeti). Od tega ozvezdja malo navzdol se vidi velika rdeča zvezda Aldebaran. Od tega zopet malo na levo navzdol se vidi najlepše ozvezdje severnega neba, Orion. Najbolj značilne Orionove zvezde so tri velike zvezde, Orionov pas, ali kosci, kakor se ponekod imenujejo, ker stojijo v taki vrsti kakor trije kosci. Pod kosci je nekaj manjših zvezd, precej dalje naokoli so pa tri velike zvezde, dve zgoraj, ena

spodaj. Leva zgornja se imenuje Beteiguze, desna zgornja Bellatrix, spodnja, bolj na desno pa Rigel. Če se potegne od Orionovega pasa ali od Koscev črta navzdol daleč proti jugovzhodu, tedaj se najde najlepša zvezda tega ozvezdja, milo-zeleno svetlikajoči Sirij v ozvezdju Velikega psa. Na levo od Oriona sta dve svetli zvezdi Kastor in Pollux. Pod tema dvema pa je zopet svetlejša zvezda Prokyon v ozvezdju Malega psa.

Izmed planetov ali premienic se je videl proti jugozapadu v preteklem mesecu ob večerih okoli 22. januarja, najlepše od 4. do 6. ure zvečer dne 22. januarja, Merkur. V tem času bo se videl zopet koncem februarja, toda v jutru navsezgodaj. Proti jugozapadu se pa vidita zopet lepo planeta Venera kot prva Večna zvezda ali Večernica, ter Jupiter nad Večno zvezdo, še bolj proti jugozapadu. Toda dne 13. februarja bota ta dva lepa planeta celo blizu skupaj, in od tega dne naprej zamenjata svoje stališče. Z daljnogledom se vidijo tudi Jupitrove lune. Jupiter z Venero že zahaja ob 8. uri zvečer v zapadu, dočim se vidijo druge omenjene zvezde lepo šele po tem času. Daljni planet, ki se vidi v tem času, je Saturn, ki se nahaja kot velika zvezda med Orionom ter Kastorjem in Poluksom. Najlepši izmed planetov pa je v tem času Mars, ki vzhaja na vzhodu ter ima prodirno rdečo barvo. Mars je bil Rimljanov bog vojske, kar nas spominja s svojo rdečo barvo na kri, ki pretaka v tej vojski. Dne 17. in 18. februarja stoji s svojo polno luna tik ob Martu. Mars se bo videl v tem času celo noč, kakor tudi vojska traja dan in noč naprej.

jih je bogve koliko ločenih od žen in zaročenk, in narobe. Tretji pa s tem, da nam je prepovedano prosto govoriti in pisati.

Vsekako je bilo glede občejanja, bodisi ustnega ali pismenega, veliko napačnega. In, če je napačnost pri razumnem človeku greh, tedaj mnogo grešnega. Premnogi so vtikali jezik v zadeve in stroke, ki jih niso prav nič brigale in ki jih tudi prav nič razumeli niso. Pred lastnim pragom, kajpada, je marsikdo pustil ležati smeti celo dolgo življenje. Sedaj nam ni dovoljeno več rabiti jezikovne metle niti za lastni prag, niti za tuje pragove. Menda je sploh za vse lažje, ako jim je dano izraziti bolečino. Zelo huda je usoda človeka, ki mora, ker je zapovedal tisti, ki ga tepe, molčati k udarcem, padajočim po njem in se sme samo še tresti. Vojna kaznuje torej tudi v tem oziru.

Vsaka kazen pa je taka, da se ž njo ali zadoštuje za prestop, ali pa ona poboljša, oziroma vzgoji kaznovane. Tako bo sedanja vojna vzgojila dvoje vrste ljudi, v kolikor ni bila v ljudeh že pred njo kal te lastnosti. Enim bo dala uzreti in si pridobiti moralno moč in jim rodila ž njo svobodo, da bodo znali molčati, kadar bo vest to zahtevala, in govoriti, kadar bo pred vestjo prav, ne glede na to, kaj se z njihovim telesom in imetjem zgodi. Drugi pa bodo kričali, kakor bi imeli devetero grl, če bo bičevala palica to velela, in molčali, čeprav bo devet lastnih hiš gorelo, ako bodo zazrli grozeč pogled onih, ki morejo škodovati, bodisi njih družini, ali njih osebnim koristim, in se celo smehljali, čeprav jim bič zariše zelo vidne zatekline. Eno ali drugo torej. V gotovem številu seveda izide obojna vrsta ljudi iz vojne jezikovne sužnosti.

Slovenci želimo dobiti velik število moralno močnih mož, ki imajo voljo ohraniti in izpovedati in dejstvovati delo, ki odobruje prava zavest, torej Bog. V takih možeh je namreč naša rešitev. Če nam stiske, ki si jih drugod lajšajo v zbornicah, narodnih in državnih, in če nam pest porodi takih mož z neusluženo, odločno voljo, potem se našemu ljudstvu ni ničesar bati. Če umrjemo, lepša smrt bo, kakor junakov na bojišču, kajti kdaj je bila lepše vidna lepota svobodne človeške duše, kakor pri prvih kristjanih, ko so sekali telo raz nje, oni pa so ostali z jasnim obrazom pri svojih vzorih. Svoboda duha namreč ne more rabelj vzeti, ako je kdo sam ne proda.

Če pa ostanemo živi, bo naše življenje hoja dostojnih ljudi, ki znajo delati in si znajo odreči, kakor je za naše ljudstvo dobro in pred Najvišjega očesom prav. Gorenjec.

Belgija si želi miru?

Pred kratkim so se izvršile v belgijskem ministristvu, ki se nahaja v Havru na Francoskem, nekatere ministrske spremembe. Minister zunanjih zadev je postal prejšnji belgijski poslanik v Berlinu, baron Bayens. Od tega časa prihajajo vedno glasovi, da si belgijski kralj in vlada želita miru. Kralj in vlada se zelo bojita spomladne ofenzive, ki bode na vsak način opustošila belgijsko zemljo, naj je zmagala na tej ali oni strani. A Belgija je že toliko pretrpela, da novih opustošenj ne more več prenašati. Belgijski kralj pa še je vrhutega tudi radi tega zelo ozlovoljen, ker je ravnokar videl, kako je četverosporazum pustil v najbolj odločilnih trenutkih kralja Petra in kralja Nikolaja na cedilu. Da bi nakano belgijskega kralja in vlade preprečila, je angleška vlada te dni odposlala k belgijskemu kralju lorda Curzona in vrhovnega poveljnika angleških čet na Francoskem, Sir Douglasa Haiga. Počakati moramo, da iz vemo, kaj sta opravila.

Kako je na Francoskem.

Nemci se na francoski fronti živahno gibljejo. Francozi mislijo, da hočejo Nemci s tem tipanjem ob celi fronti izslediti najslabše točke, ob katerih bodo, ko pride čas, prodrli francosko fronto. Francozom je popolnoma neznano, kako velika je sedaj nemška moč na tem bojišču.

Na Francoskem začnejo polagoma izpregledovati, da so dosedaj Francozi med četverosporazumom največ trpeli. Francija je popolnoma izčrpana, rezerv nima nobenih več. Za to pozivajo francoski listi, naj sedaj Anglija, Italija in Rusija dajajo vojaštvo, a Francija, ki ima najmožnejše poveljnike, bo dajala vodstvo. Toda temu pozivu se ne bo nihče odzval, to je gotovo. Francija je sedaj ena največjih ovir za mir. Belgijsko vprašanje je sicer težko, a bi se dalo vendar rešiti. Francija pa je šla v vojsko, da bi si priborila Alzacijo in Loterinsko, a to se ni zgodilo, pač pa je izgubila še zraven svoje najbogatejše severnoizhodne okraje. Vse vlade so gojile nesmrtno so-

vraštvo proti Nemcem ter postavljale kot svoj najvišji cilj: zopetno pridobitev Alzacije in Loterinske. A za to je sedaj težko reči: Varali smo se drug drugega, preslabi smo, da dosežemo svoj najdražji nam narodni vzor. Ljudstvo bi se uprlo, ko bi se mu odkrito reklo, da je bilo varano in da so vse nade zaman. Za to še je na Francoskem najmanj razpoloženja za mir, četudi se začne pojavljati nezadovoljnost z zavezniki.

Napetost med Ameriko in Nemčijo.

Prepir zaradi potopitve „Lusitanije“ se med Severnoameriškimi državami in Nemčijo vedno ni poravnal. Kakor znano, je nemški podmorski čoln potopil „Lusitanijo“, ker je peljala iz Amerike za Angleško vojno municijo in drugo vojno gradivo. Na ladji je bilo tudi par Amerikancev, ki so utonili. Nemčija je na to strogo zapovedala poveljnikom svojih podmornikov, da dajo potovalcem dovolj časa za rešitev, predno potopijo ladjo. Izrekla se je tudi za pripravljenost, da povrne Ameriki škodo in da družinam potopljenih odškodnino. Toda Amerika zahteva, naj Nemčija pripozna, da je bil napad izvršen proti dolobam mednarodnega prava, kar pa Nemčija odločno zanika in česar na noben način noče pripoznati. Za to še spor ni končan in sedaj je zopet napetost med obema državama velika.

Mnogi so mnenja, da pride do vojske, ako se Nemčija ne uda. Mi pa mislimo na star pregovor, da se nobena juha ne zavzije tako vroča, kakor se skuha. Stvar je ta-le: V Ameriki se je že začel volilni boj za predsednika Severnoameriških držav. Tudi sedanji predsednik Wilson kandidira zopet za predsednika. Ker pa so ameriški Angleži nevoljni, da Amerika še bolj ne podpira Anglije, za to rabi Wilson v svojih govorih zadnje dni nekoliko ostrejša besede proti Nemčiji. Toda boj se bo končal, kakor upamo, z besedami in ne z orožjem.

Italijansko bojišče.

Od zadnjega četrtika nam je na italijanskem bojišču omeniti drzen napad naše krasne mornarice na italijanski obal in uspeh naših vrlih soških bojevnikov pri tolminskem obmestju.

Zanimavejši nego dogodki na bojišču so zdaj dogodki v notranjosti Italije. Naši uspehi v Črni gori so nenavadno dobro streznili italijansko ljudstvo. Sedaj naenkrat vidi, da je na morju Italija že podlegla, da so na suhem laške izgube grozovito velike in da je naša fronta nezavzetna. Vidijo tudi, da jih Angleži s svojo trgovino, posebno s premogom, neusmiljeno gulijo. Po celi deželi vlada revščina, beda in pomanjkanje. In vsled tega narašča nevolja proti onim, ki so tirali italijansko ljudstvo v nesrečno vojsko. Le puške še branijo, da ne pride odkrito do revolucije. Sedanje ministristvo čuti, da se nevolja obrača proti temu in za to se že slišijo glasovi, da bo sedanje ministristvo Salandra-Sonino odstopilo. Mi sicer ne verjamemo, da se bo to že zdaj zgodilo, a ti glasovi nam znak notranje nezadovoljnosti. Ljudstvo hoče kruha in ne vojske.

Ta teden baje pride francoski ministrski predsednik Briand v Rim na posvetovanje. O čem se bo posvetovalo, se seveda zagotovo ne ve, a meni se, da bo Briand v imenu četverosporazuma zahteval, da tudi Italija pošlje svoje vojaštvo pred Solun. Mnogo italijanskih listov, ki so prej držali z vlado, piše sedaj proti temu podjetju in proti vladi sploh. Sedanje ministristvo torej tudi časopisja nima več v oblasti.

Zopetni napad našega brodovja na italijansko obal.

Izlikor bolj se razteza ofenziva avstrijskih čet proti južni Albaniji, toliko bližji in nevarnejši sosedje smo Italiji. Italijanska izhodna obal je vedno bolj izostavljena našim napadom. Naše vojno brodovje, dasiravno nekoliko manjše kot italijansko, pripravlja Italijanom vedni strah. V četrtek, dne 3. februarja, skupina našega vojnega brodovja — večinoma križarke, napadla italijansko izhodno obal vstric Kotorja. Obstreljevala in težko poškodovala je kolodvore v Ortoni in San Vito, več skladišč in tovarne v tem okrožju, kakor tudi plavajoče dvigalo. Uničila je železniški most čez reko Arielle, severno od Ortone. Po obreljevanju se je v mestu San Vito opazil požar. Skupina križark se je nepoškodovano vrnila.

Mesti Ortona in San Vito ležita v pokrajini Chieti, na črti Jakin-Brindizi. Naše vojno brodovje je ta dva kraja tudi pri prvem „obisku“ italijanske obali, dne 25. julija 1915, močno obstreljevalo.

Naša moč ob Adriji

Radi napada našega vojnega brodovja na laško obal dne 3. febr. se Italijani zelo hudujejo na svoje vojno brodovje, ki si niti s pomočjo francoskih in angleških ladij ne upa napasti avstrijskih ladij ali naše obali. List „Italia“ n. pr. piše: „Moč avstrijskih postaj ob Adriji je izredno velika. Če bi prišlo italijanskemu tudi močno francosko in angleško brodovje v Adriji na pomoč, je nemogoče vsaj nekoliko zrahljati avstrijske postojanke. Avstrijske postojanke se še bolj ojačujejo vsled pridobitve novih važnih točk ob albanski obali znatno in dan za dnevom.“ — V švicarskem listu „L'oeuvre“ piše italijanski mornariški strokovnjak, da napadi slabjšega avstrijskega brodovja na italijansko obal spravljaajo brodovje Italijanov, Francozov in Angležev v veliko sramoto. Omenjeni list pravi, da naši napadi dokazujejo, da Avstrija kljub 18mesečnem bojevanju obvladuje Adrijo.

Pri tolminskem obmestju.

Manjši avstrijski oddelki so dne 4. febr. pri tolminskem obmestju tako srečno napadli italijanske postojanke, da so se morali Italijani umakniti daleč nazaj proti zahodu za cesto Ciginj-Selo. S tem se naši vsekali močno rano v italijansko bojno črto. Ujetih je bilo večje število Italijanov.

Kaj bo, če Avstrijci prebijejo soško fronto?

Italijanska vlada je, kakor poroča list „Corriere della Sera“, odklonila svojo pomoč pred Solunom, Egintu, Dardanelah itd., ker nujno rabi svoje čete ob Soči, kjer je italijanska fronta že baje resno ogrožena. Če bi torej Italijani odposlali del svoje armade ob Soči Francozom in Angležem na pomoč, bi se po mnenju italijanskih listov fronta ob Soči takoj prebila in avstrijske čete bi se razile kot povođen na Benečansko. To pa se ne sme zgoditi, radi tega se mora italijanska bojna črta ob Soči še ojačiti. V resnici so naše čete že dosegle zahodno od Sv. Lucije in pri Tolminu lepe uspehe in smo posebno naše postojanke pri tolminskem obmestju v velikem polkrogu potisnili dalje proti zahodu. Švicarski list „Journal de Geneve“ zelo resno vprašuje generala Kadorna: Italijanski generalni štab, kaj bo, če Avstrijci prebijejo soško fronto? Italijanska armada se bo morala od Adrije do švicarske meje umakniti z dosedanjih postojank.

Italijani izgubili tri četrt milijona mož.

Švicarski list „Zürcher Zeitung“ piše dne 7. febr.: Italija je izgubila dosedaj v osemmesečni vojni okroglo 750.000, t. j. tričetrt milijona mož. Padlo je dosedaj že več kakor 250.000 mož. Ko je italijansko ljudstvo izvedelo za te ogromne izgube kljub temu, da italijanska vlada ne priobčuje nobenih seznamov o izgubah, se ga je polastila velika klavernost. Zlasti v južno-italijanski pokrajini Romanji narašča nevolja proti vojni od dne do dne. V tej pokrajini je že prišlo med upoklicanimi rezervisti do uporov, katere so morali udušiti z vojaško silo.

Nadvojvoda Leopold Salvator pri Hrvatih.

Profesor Lovrič poroča z italijanskega bojišča med drugim: In zopet priznanje junaki deci hrvatske majke! Došel je Nj. c. in kr. Visokost prejasni gospod nadvojvoda Leopold Salvator, ljubimec našega Zagreba, da se divi svojim Hrvatim iz Banovine in Dalmacije. Prav zanosno je govoril o njih, obsul jih s pohvalo, koval jih v zvezde, ni se mogel nadeviti njihovega držanja in junaštvu. Ko je godba zaspevala ličko koračnico, jo je prejasni gospod sam spremljal s petjem. Pred odhodom je pristopil k bataljonu našega Turudije, z lovorem ovenčanemu. Zanosno je čestital našemu Turudiji na njegovih junaških delih. Na to je vsakega našega odlikovanega moža prijel hrvatski. Naši junaki so napravili na Nj. c. kr. Visokost v vsakem pogledu zares prediven v.

Novi upoklici v Italiji.

Italijanska vlada je zaukazala, da morajo biti vsa šolska poslopja srednjih šol pripravljena za nastanjenje vojaštva. Na srednjih šolah zlasti v gornji in srednji Italiji se bo zaključil pouk v najkrajšem času, iz česar se sklepa, da bo Italija upoklicala podorožje več novih letnikov.

Izmenjava invalidov med Avstrijo in Italijo.

Italijanski list „Tribuna“ piše: S posredovanjem Rudečega križa je bila med Avstrijo in Italijo podpisana v Bernu na švicarskem pogodba, da bodo